

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Het voorzorgsbeginsel in de praktijk

John Tieman

Hoofddirectie Bestuurlijke en
Juridische Zaken/IenW

VMR 3 juni 2026

Inhoud

- > **Praktijkvoorbeelden bodem, water en gezondheid:**
 - granuliet
 - pfas
 - geurhinder veehouderij
 - staalslakken

- > **Welke lessen?**

- > **Betere wettelijke verankering nodig?**

NOS Nieuws • Donderdag 5 maart 2020, 12:35

Kabinet: storten granuliet niet schadelijk, maar wel nader onderzoek

Het storten van granuliet in een natuurplas in Gelderland heeft geen schadelijke gevolgen voor het milieu en de leefomgeving. Tot die conclusie komen de ministers Van Veldhoven en Van Nieuwenhuizen. Maar ze kondigen wel extra onderzoek aan.

Granuliet

- > Onderzoek: geen schadelijke effecten toepassen granuliet
- > Dus: geen overtreding zorgplicht
- > Voorzorgsbeginsel dwingt niet tot stilleggen project
- > Wel: nader onderzoek langetermijneffecten

- > ABRS 13 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2282

Trouw

Log in Abon

soedemvervuiling

'PFAS-norm wordt acht keer zo hoog om bouw uit slop te trekken'

Bouwers en grondverzetbedrijven kunnen opgelucht ademen. Het kabinet versoepelt de Pfas-normen. Het betekent dat driekwart van de bouwprojecten weer door kan gaan.

Bouwers storten grond op het Malieveld tijdens een ludieke actie tijdens het bouwersprotest Grond in Verzet. ANP

Handelingskader PFAS

- > toepassingswaarden PFAS-houdende grond
- > geen norm, maar advies ter invulling van zorgplicht
- > op basis van onderzoek diverse actualisaties:
 - *"De resultaten van de onderzoeken bevestigen de eerdere keuzes die uit voorzorg en met betrekking tot risico's voor grond- en oppervlaktewater in de vorige tijdelijke versies van het handelingskader zijn gemaakt."* (TK 23/24 30015, 120)

Trouw

Log in

Dure geurfilters in varkensstallen werken nauwelijks

Varkensboeren overtreden onbedoeld op grote schaal milieuregels. De 'luchtwassers' waarmee zij de uitstoot van schadelijke stoffen uit hun stallen proberen te beperken, blijken namelijk veel minder effectief dan gedacht. Staatssecretaris Van Veldhoven wil daarom nieuwe milieuregels invoeren. Die zijn zo streng dat uitbreiden of nieuw bouwen voor varkensboeren vrijwel onmogelijk wordt.

Geurhinder veehouderij

- > Uit voorzorg geuremissiefactoren combiluchtwassers voorlopig gelijkstellen aan die van enkelvoudige
- > Onderzoek: rendement combiluchtwassers wordt in de praktijk niet gehaald
- > Nader onderzoek volgt
- > Wijziging Regeling geurhinder en veehouderij niet onverbindend
- > NB: Toepassen Mededeling EC over voorzorg is geen plicht
- > ABRS 21 juli 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1598 en 22 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2077

rt

• Live

Zoeken

Instellingen

TEL

NOS Nieuws • Maandag 21 juli 2025, 09:00 •
Aangepast maandag 21 juli 2025, 11:19

Vervuilende staalslakken op risicoplekken voorlopig verboden

Er komt voorlopig een gedeeltelijk verbod op het gebruik van staalslakken. Dat laat demissionair staatssecretaris Thierry Aartsen van Milieu weten aan de Tweede Kamer. Een meerderheid van de Kamer had aangedrongen op een tijdelijk verbod.

Staalslakken

- > Tijdelijke regeling staalslakken
- > Verbod of vergunningplicht voor de volgens onderzoek meest risicovolle toepassingen op landbodem
- > Noodregeling uit voorzorg in afwachting van nader onderzoek en in afwijking van het Bal
- > 23.6a Ow en 9.2.2.6 Wm, Stcrt 2025, 25176

Welke lessen?

- > **Onderzoek** is de basis om het verzorgingsbeginsel te kunnen activeren
- > **Wettekst** is bepalend voor de uitkomst (en die wettekst moet duidelijk zijn)
- > **Spanningveld tussen verzorging en abbb**
(motivering, rechtszekerheid, evenredigheid)

- › **Wettelijke formulering** kan wél een zetje geven om voorzorg te activeren (of juist niet, mede gelet op abbb...)
- › Vooral verbetering **informatiepositie** bevoegd gezag nodig en verdeling bewijslast- en risico:
 - Organiseren, gebruiken en ontsluiten van **wetenschappelijke kennis** tbv decentraal maatwerk (bijv. PFAS en staalslakken)
 - Ontwikkelen van **toets- en beoordelingskaders** (bijv. Handboek Immissietoets en ABM)
 - Uitwerking bevindingen Juridisch onderzoek “Omgaan met vergunningen en onzekere risico’s” (bundel p. 188)

Betere wettelijke verankering voorzorg nodig?

- › Voegt in abstracto **niet** veel toe, want welke versie van voorzorg kies je dan?
- › Wel sectorspecifiek: *kunnen bodem en gezondheid leren van water?*

Vragen?

- > john.tieman@minienw.nl
- > 0615879307